

Бақара сураси, 154-оят

09:05 / 21.12.2017 4502

Аллоҳнинг йўлида қатл бўлганларни «ўликлар» деманг. Балки улар тирикдирлар, лекин сиз сезмасиз. Бақара 154.

Аллоҳнинг йўлида қатл бўлганлар одамлар кўзида гўё ўладилар. Аммо Аллоҳ таоло ушбу оятда уларни «ўликлар» демасликка амр қилмоқда.

«Аллоҳнинг йўлида қатл бўлганларни «ўликлар» деманг».

Демак, уларнинг ўлими зоҳирий ўлим, яъни бошқа одамларнинг кўзига ўлим бўлиб кўринади, холос.

«Балки улар тирикдирлар, лекин сиз сезмасиз».

Аслида, ушбу оятда таъкидланганидек, улар тирикдирлар, аммо уларнинг тирикликларини биз сезмаймиз. Уларнинг ҳаётлигини Аллоҳнинг Ўзи билади. Чунки инсон ҳаёт ва ўлимнинг ҳақиқатини англаб етиши мумкин эмас. У зоҳирга қараб, ҳаракатдагини «ҳаёт», ҳаракатсизини «ўлик» деб ҳукм чиқараверади. Аммо шаҳидларни, Аллоҳнинг йўлида жонини қурбон қилганларни Аллоҳ тирик деяптими, демак, улар тирик бўладилар. Шунинг учун ҳам улар бошқа ўликлар сингари ювилмайди. Чунки ўликнинг баданини поклаш учун ювилади. Шаҳидлар ўзлари пок, улар тирикдирлар. Ҳамда шаҳидларга ўликларнинг кийими – кафан кийдирилмайди, қайси кийимда шаҳид бўлсалар, ўшанда дафн этиладилар.

Шаҳидлик олий мақом, унга эришиш осон эмас. Урушга кирган ҳамма ҳам шаҳид бўлавермайди.

Абу Мусо розияллоҳу анҳудан ривоят қилинган ҳадиси шариф бу масалани ойдинлаштиради. Пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссаломдан:

– Шижоат билан урушга кирган одам Аллоҳнинг йўлида урушган бўладими, тарафкашлик учунми ёки риё учунми? – деб сўралганда, у зоти бобаракот:

– Ким Аллоҳнинг сўзи олий бўлиши учун урушга кирса, Аллоҳнинг йўлида урушган бўлади, – деганлар.

Шаҳидликнинг олий мақомлиги борасида, шаҳидларга бериладиган мартабалар ҳақида кўплаб ҳадислар келган. Мисол тариқасида биттасини

келтирамиз.

Ҳазрати Анас розияллоҳу анҳудан ривоят этилган ҳадисда Набий алайҳиссалом:

«Шаҳиддан бошқа жаннатга кирганлардан бирорта одам қайтиб чиққиси келмайди. Унга ер юзида ҳеч нарса йўқ. Шаҳид бўлса, жаннатда кўрган эҳтиром ва икромдан сўнг яна дунёга қайтиб, ўн марта ўлдирилишини орзу қилади», – деганлар.